

Πρεσβεία της Ελλάδος στην
Λισσαβώνα
Γραφείο Οικονομικών και
Εμπορικών Υποθέσεων

Δελτίο Οικονομικών και
Επιχειρηματικών Ειδήσεων
Πορτογαλίας Ιανουαρίου
2015.

Μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος σε 4,9% επί του ΑΕΠ κατά το πρώτο 9μηνο 2014. Σύμφωνα με επίσημα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας Πορτογαλίας, κατά το πρώτο 9μηνο 2014, το δημοσιονομικό έλλειμμα ανήλθε σε 6,344 δις ευρώ, ήτοι ποσοστό 4,9% επί του ΑΕΠ, έναντι 5,7% αντίστοιχης επίδοσης του πορτογαλικού δημοσίου τομέα κατά το πρώτο 9μηνο 2013. Η μείωση του ελλείμματος επετεύχθη χάρις στην αύξηση των δημοσίων εσόδων με μεγαλύτερο ρυθμό σε σχέση με την αύξηση των δημοσίων δαπανών (3,3% και 1,6% αντίστοιχα). Συγκεκριμένα, στο σκέλος των δημοσίων εσόδων ξεχωρίζει η αύξηση κατά 5,8% των εσόδων από φορολόγηση εισοδήματος και περιουσίας, καθώς και η αύξηση κατά 7,4% των εσόδων από φορολόγηση της παραγωγής και των εισαγωγών. Πάντως, στον υπολογισμό του ελλείμματος δεν έχει ληφθεί υπόψη ουδεμία δημοσιονομική επίπτωση από την ανακεφαλαιοποίηση της Novo Banco με κεφάλαια ύψους 4,9δις ευρώ από το Εθνικό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, εκ των οποίων τα 3,9δις ευρώ προήλθαν από το δημόσιο ταμείο. Η βελτίωση του δημοσιονομικού αποτελέσματος οφείλεται στην θετική επίδοση του τρίτου τριμήνου 2014, οπότε το έλλειμμα ανήλθε μόλις σε 1,7%, εξισορροπώντας έτσι το ύψους 6,5% επί του ΑΕΠ έλλειμμα κατά το πρώτο εξάμηνο 2014. Με το δεδομένο αυτό, η Πορτογαλία εμφανίζεται για το 2014 πολύ κοντά στην επίτευξη του στόχου ελλείμματος 4,8% επί του ΑΕΠ, όπως αυτός διαμορφώθηκε μετά την αναθεώρησή του από 4%, βάσει του νέου ευρωπαϊκού συστήματος λογαριασμών SEC2010.

Σύμφωνα με διαθέσιμα στοιχεία για το εξωτερικό εμπόριο αγαθών και υπηρεσιών της Κεντρικής Τράπεζας Πορτογαλίας για την περίοδο Ιανουαρίου-Οκτωβρίου 2014, το εμπορικό πλεόνασμα συρρικνώθηκε κατά 45%, από 1,26δις€ σε 694εκ.€. Εν λόγω εξέλιξη οφείλεται στην αύξηση των εισαγωγών με ρυθμό υψηλότερο από αυτόν της αύξησης των εξαγωγών. Συγκεκριμένα, κατά την εξεταζόμενη περίοδο οι εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών αυξήθηκαν κατά 4,3%, σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο 2013, ενώ οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών σημείωσαν αύξηση κατά 3,3%. Το πλεόνασμα στηρίζεται στο πλεόνασμα υπηρεσιών, οι εξαγωγές των οποίων αυξήθηκαν κατά 6,1%, συνιστώντας το 32,6% του συνόλου των εξαγωγών

(19,7δισ ευρώ). Αντίθετα, χαμηλότερη επίδοση κατέγραψαν οι εξαγωγές αγαθών, με αύξηση 1,9% σε 40,3δισ ευρώ, κυρίως λόγω της προσωρινής παύσης λειτουργίας του διυλιστηρίου της Galp στον λιμένα Sines, που είχε ως αποτέλεσμα μείωση της παραγόμενης ποσότητας.

🇵🇹 Έκδοση ομολόγων 10ετούς και 30ετούς ωρίμανσης. Ο Πορτογαλικός Οργανισμός Διαχείρισης Θησαυροφυλακίου και Δημοσίου Χρέους (IGCP) εξέδωσε για δεύτερη φορά στα χρονικά 30ετή ομόλογα δημοσίου χρέους, ταυτόχρονα με άλλη μια έκδοση ομολόγων 10ετούς ωρίμανσης, συνολικής αξίας 5,5δισ ευρώ. Συγκεκριμένα, στα μέσα Ιανουαρίου αντλήθηκαν από τις αγορές 2δισ ευρώ μέσω 30ετών ομολόγων και 3,5δισ ευρώ μέσω 10ετών, ενώ η ζήτηση ξεπέρασε τα 14δισ ευρώ, υπερκαλύπτοντας την προσφορά. Το επιτόκιο των 10ετών ομολόγων κυμάνθηκε σε 2,92%, έναντι 3,16% κατά την αντίστοιχη τελευταία δημοπρασία του περασμένου Νοεμβρίου. Η απόδοση για τα 30ετή ομόλογα ανήλθε σε 4,131%, στα ίδια επίπεδα με την πρώτη και τελευταία αντίστοιχη δημοπρασία του 2006. Όσον αφορά τους επενδυτές των 30ετών τίτλων, η πλειοψηφία αυτών προήλθε από το Ην.Βασίλειο (36%), και ακολούθησαν οι Γερμανία/Αυστρία/Σουηδία (21,9%), λοιπές Ευρωπαϊκές (15,8%) και Σκανδιναβικές (9,5%) χώρες, και τέλος η Πορτογαλία (6,1%). Το 56,6% των επενδυτών αφορούσε εταιρείες διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων, ασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά ταμεία αγόρασαν το 21,9% των τίτλων, και ακολουθούν εμπορικές τράπεζες (13%), επενδυτικά ταμεία (5,8%), καθώς και κεντρικές τράπεζες (2,1%). Η έκδοση μακροπρόθεσμων τίτλων δημοσίου χρέους έλαβε χώρα σε χρονική συγκυρία **ιστορικά χαμηλών επιτοκίων του πορτογαλικού δημοσίου χρέους**, αποτέλεσμα της μεγαλύτερης εμπιστοσύνης των επενδυτών στην πορτογαλική οικονομία, αλλά και του θετικού κλίματος εν όψει της ποσοτικής χαλάρωσης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Στο πλαίσιο αυτό, στην δευτερογενή αγορά, οι αποδόσεις των πορτογαλικών ομολόγων κυμαίνονταν στα μέσα Ιανουαρίου για τα 2ετή και 10ετή ομόλογα σε 0,413% και 2,566% αντίστοιχα.

🇵🇹 Εκκρεμεί η πώληση της Novo Banco της τράπεζας που δημιουργήθηκε τον Αύγουστο τρέχ. έτους, μετά τον διαχωρισμό του υγιούς τμήματος της παλαιάς BES (ιστορική και μεγαλύτερη μέχρι πρότινος πορτογαλική τράπεζα) από τα τοξικά στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού της. Η Novo Banco ανακεφαλαιοποιήθηκε με 4,9δισ ευρώ και μεταβιβάστηκε στο εθνικό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, με την προοπτική της πώλησής της, οποία προβλέπεται να ολοκληρωθεί μέσα στο β' τρίμηνο 2015. Σήμερα κατατάσσεται ως τρίτη μεγαλύτερη τράπεζα της Πορτογαλίας, βάσει των στοιχείων ενεργητικού της που ανέρχονται σε 72,5δισ ευρώ. Ο δείκτης κεφαλαιακής της επάρκειας ανέρχεται σε 9,2%, ήτοι υπερβαίνει το ελάχιστο όριο του 8%, αν και χαμηλότερος από αυτόν των υπολοίπων συστημικών πορτογαλικών τραπεζών. Για την εξαγορά της Novo Banco ήδη έχουν εκδηλώσει το ενδιαφέρον τους οι τράπεζες BPI και Santander Totta, καθώς και ο κινεζικός όμιλος Fosun (που δραστηριοποιείται ήδη στην πορτογαλική αγορά στους τομείς υγείας και ασφάλισης, με ενεργό συμμετοχή κατά την τελευταία τριετία στο πρόγραμμα ιδιωτικοποιήσεων της Πορτογαλίας).

🇵🇹 Η Διεθνής Χρηματοοικονομική Επιθεώρηση (International Financing Review) επιβράβευσε το έργο του Πορτογαλικού Οργανισμού Διαχείρισης Θησαυροφυλακίου και Δημοσίου Χρέους (IGCP) απονέμοντας στην Πορτογαλία το βραβείο εθνικού εκδότη ομολόγων (SSAR Issuer) για το έτος 2014.

🇵🇹 Η Υπουργός Οικονομικών της Πορτογαλίας κα Maria Luís Albuquerque ανακοίνωσε την απόφαση της πορτογαλικής Κυβέρνησης να ξεκινήσει την διαδικασία πρόωρης αποπληρωμής του χρέους προς το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, κατά το ιρλανδικό πρότυπο. Το χρέος της Πορτογαλίας προς το ΔΝΤ υπολογίζεται σε 26,5δισ ευρώ, με μέση ωρίμανση 7,25 έτη και μέσο επιτόκιο 3,7%.

 Το Πορτογαλικό Υπουργείο Οικονομικών ανακοίνωσε το **εθνικό Στρατηγικό Πρόγραμμα για την Καταπολέμηση της Απάτης και της Φοροδιαφυγής για την τριετία 2015-2017**. Σε εν λόγω κείμενο γίνεται αρχικά απολογισμός του αντίστοιχου προγράμματος 2012-2014, του οποίου το ποσοστό εκτέλεσης ανήλθε σύμφωνα με την πορτογαλική Κυβέρνηση σε 95%. Εν συνεχεία, παρουσιάζονται οι στρατηγικοί στόχοι για την προσεχή τριετία και απαριθμούνται 120 μέτρα για την επίτευξη αυτών. Πρόκειται για έναν πλήρη κατάλογο μέτρων ελέγχου και διασταύρωσης πληροφοριών που αποσκοπούν τόσο στην ανίχνευση περιπτώσεων απάτης/φοροδιαφυγής, όσο και στην πρόληψη αποκλίσεων ανάμεσα στο δηλωθέν εισόδημα και την αντικειμενική δαπάνη των φορολογούμενων.

Αναλυτικότερα, στο στόχαστρο των νέων μέτρων τίθεται ο έλεγχος της έκδοσης αποδείξεων, της καταβολής ΦΠΑ και του φόρου εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων, καθώς και των παρακρατήσεων στην πηγή εισοδήματος. Ενδεικτικά αναφέρονται μέτρα όπως:

-έλεγχος των εταιρειών για αποδείξεις που δεν έχουν δηλώσει στις αρμόδιες υπηρεσίες αλλά έχουν ήδη δηλωθεί από καταναλωτές. Επισημαίνεται ότι οι καταναλωτές κοινοποιούν ηλεκτρονικά τις αποδείξεις/τιμολόγια από κάθε συναλλαγή στην αρμόδια φορολογική υπηρεσία, η οποία, προκειμένου να δημιουργήσει κίνητρα για την κοινοποίηση/υποβολή των αποδείξεων, οργανώνει κλήρωση αυτοκινήτων μια φορά την εβδομάδα, βάσει του αριθμού της απόδειξης.

-έλεγχος και σύγκριση του δηλωθέντος εισοδήματος (φυσικών και νομικών προσώπων) και αντικειμενικής δαπάνης (βάσει ηλεκτρονικής απόδειξης)

-έλεγχος των μη δηλωθέντων εισοδημάτων από ενοικίαση κατοικιών, μέσω διασταύρωσης στοιχείων από συμβόλαια, αποδείξεις, δηλώσεις εισοδήματος, λογαριασμούς προμήθειας ηλ.ενέργειας/ύδρευσης/τηλεπικοινωνιών κλπ. Εξάλλου, η ενοικίαση κατοικιών αποτελεί σημαντική πηγή φοροδιαφυγής στην Πορτογαλία, γεγονός που είχε επισημανθεί και από την Τρόικα των δανειστών.

 Τα Διοικητικά Συμβούλια της Πορτογαλικής Portugal Telecom SGPS και της Βραζιλιανής ΟΙ ενέκριναν την πώληση των στοιχείων του ενεργητικού στην Πορτογαλία της **Portugal Telecom** στον γαλλικό όμιλο Altice.

 Η διατήρηση των **τιμών του πετρελαίου** σε χαμηλά επίπεδα αναμένεται να έχει θετική επίπτωση στο εμπορικό ισοζύγιο της χώρας ενισχύοντάς το τουλάχιστον κατά 3δισ ευρώ. Πρόκειται για εκτίμηση του Πορτογάλου Υπουργού Οικονομίας, βάσει στοιχείων που προκύπτουν από σχετική μελέτη των Υπουργείων Οικονομικών και Οικονομίας. Συγκεκριμένα, υπολογίζεται ότι κάθε μείωση της τιμής του πετρελαίου κατά 20% συνεισφέρει κατά 0,3-0,5% στην αύξηση του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος.

 Το 2014 η **παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές** ανήλθε σε επίπεδο ρεκόρ, καλύπτοντας το 62,7% της κατανάλωσης, ποσοστό υψηλότερο κατά 6 μονάδες σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Για κάθε ώρα κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας, τα 38 λεπτά αντιστοιχούν σε παραγωγή από ανανεώσιμες πηγές, εκ των οποίων τα 14 σε παραγωγή από αιολική ενέργεια. Εκτιμάται ότι η βελτίωση οφείλεται σε κλιματολογικές συνθήκες, χάρις στα ευνοϊκά επίπεδα υγρασίας, ανέμων και ηλιοφάνειας. Εξάλλου, κατά αυτόν τον τρόπο η Πορτογαλία εξοικονόμησε 1,5δισ ευρώ από εισαγωγές φυσικού αερίου και κάρβουνου, καθώς και 65εκ.ευρώ σε άδειες εκπομπής CO₂.

 Σε όρους **διμερών εμπορικών συναλλαγών αγαθών Ελλάδος-Πορτογαλίας**, σύμφωνα με την Κρατική Στατιστική Υπηρεσία Πορτογαλίας, κατά το πρώτο 11μηνο 2014, συνολικά οι ελληνικές εξαγωγές στην Πορτογαλία μειώθηκαν κατά 5,3%, ενώ οι ελληνικές εισαγωγές από την Πορτογαλία συρρικνώθηκαν κατά 6%. Εάν δεν συνυπολογισθεί το εμπόριο πετρελαιοειδών, οι ελληνικές εξαγωγές στην Πορτογαλία καταγράφουν αύξηση της τάξης του 4,7%, ενώ οι ελληνικές εισαγωγές από την Πορτογαλία εμφανίζουν άνοδο κατά 3,4%. Χωρίς πετρελαιοειδή το αποτέλεσμα του εμπορικού ισοζυγίου είναι οριακά ελλειμματικό για την Ελλάδα κατά 790.000.ευρώ (βελτιωμένο κατά 60% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους). Συμπεριλαμβανομένων των πετρελαιοειδών το ισοζύγιο είναι ελλειμματικό εις βάρος της Ελλάδος κατά 51,9 εκ.ευρώ (έναντι 56εκ.ευρώ την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους).